

Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти
Завдання для обласної олімпіади з української мови і літератури
для учнів шкіл з угорською та румунською мовами навчання

Українська література
10 клас

I. Напишіть твір-роздум на одну з тем:

1. Чи завжди людина буває в гармонії з природою?
2. Тема добра та зла у повісті І. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я».
3. Віра І. Франка в щасливий прийдешній день українського народу (за поемою «Мойсей»).

12 балів

II. Дайте відповіді на запитання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

1. Хто назвав повість «Кайдашева сім'я» І. Нечуя-Левицького «найкращою оздобою українського мистецтва»? (І. Франко).
2. Що було причиною конфлікту між родинами Карпа та Лавріна Кайдашів? (Стара груша).
3. Серед героїв «Кайдашевої сім'ї» облесливість, фальшива манірність, надмірна повага до панів властиві... (Кайдашисі).
4. Укажіть жанр твору Панаса Мирного та Івана Білика «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (Соціально-психологічний роман).
5. Своєрідним прототипом роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» став нарис Панаса Мирного... («Подоріжжя од Полтави до Гадячого»).
6. Укажіть кульмінаційний момент сюжетної лінії твору Панаса Мирного та Івана Білика «Хіба ревуть воли, як ясла повні?», пов'язаної з історією життя й падіння Чіпки. (Убивство сім'ї Хоменків).
7. Укажіть літературний псевдонім Івана Тобілевича. (Карпенко-Карий).
8. Сформулюйте головну ідею повісті М. Старицького «Облога Буші». (Засудження братовбивчої війни, зради, уславлення любові до рідного краю).
9. До збірки «Зів'яле листя» ввійшли поезії, у яких ідеться про... (Нещасливе кохання).
10. Поезія Івана Франка «Гімн» («Вічний революціонер») є зразком... (Громадянської лірики).

10 балів

Українська мова

I. Установіть відповідність між словом та його характеристикою

1 щабель	А на одну букву більше, ніж звуків;
2 джміль	Б на дві букви більше, ніж звуків;
3 біль	В кількість букв і звуків однакова;
4 явір	Г на один звук більше, ніж букв;
	Д на два звуки більше, ніж букв.

1 В, 2 Б, 3 А, 4 Г

4 бали

II. Знайдіть відповідність між рядами букв та їх звуковим значенням

1 Букви, що завжди позначають один звук.	А я, ю, є.
2 Букви, що можуть позначати і один, і два звуки.	Б ї, щ.
3 Букви, що позначають лише тверді приголосні звуки.	В а, о, у, і.
4 Букви, що можуть позначати на письмі і тверді, і м'які приголосні.	Г д, т, з, с, ц, л, н.
5 Букви, що позначають завжди два звуки.	Д б, п, в, м.

1 В, 2 А, 3 Д, 4 Г, 5 Б

5 балів

III. Укажіть відповідність між неологізмом іншомовного походження та його тлумаченням

1 одноразова грошова допомога	А субсидія
2 допомога держави малозабезпеченим	Б імідж
3 обмін	В бартер
4 перерахунок	Г індексація
5 образ	Д грант

1 Д, 2 А, 3 В, 4 Г, 5 Б

5 балів

IV. Установіть відповідність між фразеологічними синонімами

1 аби з рук	А ні пари з уст
2 ламаний гріш	Б здати в архів
3 у рот води набрати	В нікуди не годиться
4 поставити крапку	Г залити за шкуру сала
	Д через пень-колоду

1 Д, 2 В, 3 А, 4 Б

4 бали

V. Установіть відповідність між значенням вставного слова та прикладом

1 невпевненість	А А завтра у мене, знаєш, важливі справи в місті.
2 зв'язок думок	Б Кімната, за його свідченням, була просторою і світлою.
3 активація уваги	В Ніжність, наприклад, описати математично не можна.
4 емоційна оцінка	Г Може, то птахи приносять на своїх крилах весну?
	Д Як на лихо, потяга вже на станції не було.

1 Г, 2 В, 3 А, 4 Д

4 бали